

Mètodes qualitatius de recerca en criminologia

Codi: 100451

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Lluís Sáez Giol

Correu electrònic: Lluís.Saez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Si hi ha alumnes estrangers, la docència s'impartirà en castellà.

Prerequisits

És altament recomanable haver aprovat l'assignatura "La recerca científica en criminologia".

Objectius

- Comprendre els fonaments epistemològics de la investigació social qualitativa.
- Saber aplicar aquests fonaments al disseny i anàlisi d'una recerca criminològica.
- Conèixer i aplicar les principals tècniques qualitatives de recollida de dades.
- Conèixer i aplicar la tècnica de l'anàlisi de contingut.
- Conèixer i saber utilitzar el programa Atlas-TI de tractament de dades qualitatives.

Competències

- Aplicar les tècniques quantitatives i qualitatives d'obtenció i anàlisi de dades en l'àmbit criminològic.
- Dissenyar una recerca criminològica identificant l'estratègia metodològica adequada als objectius plantejats.
- Exposar i argumentar amb claredat, davant un públic especialitzat i no especialitzat, l'anàlisi feta sobre un problema de conflicte o de criminalitat i les seves respostes.
- Formular hipòtesis de recerca en l'àmbit criminològic.
- Redactar un treball acadèmic.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Transmetre oralment les idees a una audiència.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.
- Utilitzar els mètodes de recerca en ciències socials per diagnosticar els problemes de criminalitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar tècniques d'investigació quantitatives i qualitatives en recerques d'àmbit criminològic.
2. Diagnosticar un procés delinqüencial a través del mètode científic.
3. Dissenyar projectes de recerca criminològica les hipòtesis dels quals estiguin ben redactades.
4. Escollir la metodologia de recerca més adequada en treballs criminològics.
5. Redactar un treball acadèmic.
6. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
7. Transmetre de manera argumentada els resultats d'una recerca criminològica.
8. Transmetre oralment les idees a una audiència.
9. Treballar de manera autònoma.
10. Treballar en equip i en xarxa.

Continguts

TEMARI:

1. Fonaments de la metodologia qualitativa.
 - 1.1. Qüestions epistemològiques en Ciències Socials.
 - 1.2. Gènesi i evolució de la perspectiva hermenèutica.
 - 1.3. Trets bàsics i tipologia dels mètodes qualitatius.
 - 1.4. Qüestions axiològiques.
2. Disseny d'una recerca qualitativa.
 - 2.1. Fonamentació del model d'anàlisi.
 - 2.2. Delimitació del camp d'anàlisi, mostreig i captació.
 - 2.3. Saturació socioestructural i saturació informativa.
3. Tècniques aplicades a la interacció de grups.
 - 3.1. L'aproximació sociomètrica.
 - 3.2. L'observació participant.
 - 3.3. L'observació no participant.
4. Tècniques narratives: entrevista i grup de discussió.
 - 4.1. Tipologia d'entrevistes.
 - 4.2. Els grups de discussió.
5. Tècnica dels relats biogràfics.
 - 5.1. Tipologia de relats.
 - 5.2. Les històries de vida.
6. L'anàlisi de contingut.
 - 6.1. Fonaments bàsics.
 - 6.2. Codificació i unitats d'anàlisi.

6.3. Eixos d'interpretació de les dades.

6.4. El tractament de dades qualitatives per Atlas-TI

Metodologia

El treball requerit a l'alumne/a per a l'adequat aprenentatge dels continguts de l'assignatura i l'assoliment de les competències consistirà en les següents activitats:

- Sessions de classe expositiva sobre el temari.
- Seminaris de pràctiques, per a complementar i aprofundir els continguts de la classe expositiva, així com fer una aplicació pràctica dels mateixos.
- Sessions de pràctiques instrumentals, mitjançant la utilització d'eines informàtiques.
- Activitats complementàries de treball dins i fora de l'aula, que inclouen:

a) Lectures bàsiques.

b) Exercicis pràctics (evaluables i no evaluables).

c) Un treball de grup orientat a aplicar els continguts de l'assignatura.

Tots els exercicis pràctics seran revisats i comentats pel professor. Es faran tutories periòdiques amb el professor relatives al treball de grup.

És obligatòria l'assistència a un mínim del 80% de les classes, tant teòriques com de seminari.

Al Campus Virtual, des dels inicis de curs, figurarà el cronograma amb les sessions de l'aula.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe teòrica	19,5	0,78	1, 2, 3, 4, 6
Exercicis pràctics i simulació de casos.	19,5	0,78	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Lectures, anàlisi i síntesi del material.	60	2,4	1, 6, 9
Treball de grup	46	1,84	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10

Avaluació

Parts de l'avaluació:

- Examen individual: 50%
- Treball de grup: 40%
- Exercicis pràctics avaluables (entre 5 i 7): 10%

L'assignatura s'aprova amb un 5 sobre 10 o més puntuació de nota global. Per tal de poder fer promig, caldrà una nota d'almenys 4 sobre 10 tant en la nota del treball de grup com en la nota de l'examen individual.

Els treballs de grup o exàmens no superats tindran una oportunitat de recuperació, però en cas de superar-se la nota serà sempre un 5 sobre 10.

Si les absències injustificades o justificades fora de termini (dues setmanes a partir de l'absència) superen el 20% del total de classes de seminari l'alumne/a no serà avaluat/da.

En cas que durant un examen es detecti la presència d'algun/a alumne/a o alumnes copiant aquests/es quedaran automàticament suspesos/es (amb nota=0) sense possibilitat d'accés a la recuperació.

En cas de plagi en la redacció de treballs, es valorarà cada cas i en cas extrem o reiteratiu es considerarà l'opció de suspens directe sense opció a recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen individual	50%	5	0,2	1, 2, 6, 9
Exercicis pràctics	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10
Treball de grup	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10

Bibliografia

Bibliografia obligatòria:

Valles, Miguel S. (1997). *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid: Síntesis.

Navarro, P.; Díaz, Capitolina (1994). Análisis de contenido. A Delgado, J.M.; Gutiérrez, J. (Eds.), *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales* (pp. 177-224). Madrid: Síntesis.

Bibliografia recomanada:

Aguirre, A. (Ed.) (1995). *Etnografía. Metodología en la investigación sociocultural*. Barcelona: Editorial Boixareu Universitaria.

Altheide, D. L.; Johnson, J. M. (1994). Criteria for Assessing Interpretative Validity in Qualitative Research. A Denzin, N.K.; Lincoln, Y.S. (Eds.), *Handbook of Qualitative Research* (pp. 485-499). Thousand Oaks (California): Sage.

Alvira, F. (1983). Perspectiva cualitativa-perspectiva cuantitativa en la metodología sociológica. *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, (22), pp. 53-75.

Bardin, L. (1986). *El análisis de contenido*. Madrid. Akal.

Bertaux, D. (2005). *Los relatos de vida. Perspectiva etnosociológica*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Boyatzis, R. E. (1998). *Transforming qualitative information: thematic analysis and code development*. Thousand Oaks, California: Sage.

Callejo, J. (2001). *El grupo de discusión: Introducción a una práctica de investigación*. Madrid: Ariel.

Clemente, M. (Ed.) (1992). *Psicología social: métodos y técnicas de investigación*. Madrid, Eudema.

- Coffey, Amanda; Atkinson, P. (2005). *Encontrar el sentido a los datos cualitativos*. Alicante: Universidad de Alicante.
- Delgado, J.M.; Gutiérrez, J. (Eds.) (1994). *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.
- Flick, U. (2004). *Introducción a la investigación cualitativa*. Madrid: Morata.
- García Jorba, J.M. (2000). *Diarios de campo*. Madrid: CIS.
- Huber, G. L. (2003). Introducción al análisis de datos cualitativos. A Medina, A.; Castillo, S. (coord.): *Metodología para la realización de Proyectos de Investigación y Tesis Doctorales*. Madrid: Universitas.
- Ibáñez, J. (1985). Análisis sociológico de textos y discursos. *Revista internacional de sociología*, (43), pp. 119-160.
- Krueger, R.A. (1991). *El grupo de discusión. Guía práctica para la investigación aplicada*. Madrid: Pirámide.
- Pujadas, J.J. (1992). *Método biográfico: El uso de las historias de vida en ciencias sociales*. Madrid: CIS.
- Quivy, R.; Van Campenhoudt, L. (1997). *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.
- Rodríguez Gómez, G.; Gil Flores, J.; García Jiménez, E. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Archidona (Málaga): Ediciones Aljibe.
- Ruiz Olabuénaga, J.I. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.
- Taylor, S.J.; Bogdan, R. (1992). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda de significados*. Barcelona: Paidós.
- Trinidad, A.; Carrero, Virginia; Soriano, Rosa M^a (2006). *Teoría fundamentada "Grounded Theory". La construcción de la teoría a través del análisis interpretacional*. Madrid: CIS.
- Valles, M.S. (2002). *Entrevistas cualitativas*. Madrid: CIS.